

**PROGRAM
de activitate
al candidatului la funcția de rector
al Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți**

Veaceslav PÎNZARI, conf. univ., dr.

Preliminarii

Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți este o instituție publică de învățământ superior care, în conformitate cu prevederile Cartei universitare, își asumă misiunea de promotor al progresului social, de generare și transfer de cunoaștere și, contribuie la dezvoltarea societății contemporane, la dezvoltarea capitalului intelectual, promovând excelența în procesul de educație, formare profesională și cercetare științifică.

Prestigiul Universității onorează și, totodată, obligă la performanțe academice și științifice, la modernizarea continuă a ofertei educaționale prin compatibilizarea acesteia cu exigențele pieții muncii din spațiul național și european, dar și cu tendințele moderne în domeniul științelor.

Formarea profesională a unor specialiști competenți și responsabili, apti a se integra în activitatea profesională în condițiile economiei de piață, promovarea cercetărilor științifice avansate în diferite domenii, valorificarea și diseminarea rezultatelor activității intelectuale etc. sunt doar unele aspecte care constituie misiunea Universității, asupra cărora trebuie insistat și la realizarea în bune condiții a cărora trebuie să contribuie toți membrii comunității universitare.

Cercetarea științifică avansată, în diferite domenii, educația și formarea profesională reprezintă principalele domenii care fundamentează misiunea USARB, de altfel misiune nobilă, dar, în același timp și dificilă în realizare, dacă ținem cont de realitățile zilelor noastre, având drept finalitate pregătirea specialiștilor în domeniile de formare profesională specifice, care să-și desfășoare activitatea în instituțiile de specialitate ale economiei naționale, pentru garantarea și realizarea valorilor naționale și europene, a statului de drept, iar pe de altă parte, pentru dezvoltarea și promovarea valorilor general umane.

Programul de activitate propus spre dezbateră se va axa pe următoarele direcții fundamentale:

- procesul de învățământ și activitatea educațională;
- cercetarea științifică;
- cooperarea națională și internațională;
- infrastructura educațională;
- managementul universitar;
- parteneriatul cu mediul economic, social și cultural.

I. Procesul de învățământ și activitatea educațională

Activitatea didactică constituie una din componentele esențiale ale misiunii universității. Șansele menținerii și dezvoltării activității USARB în condițiile creșterii competiției pe piața serviciilor educaționale dar și pe piața muncii, pentru specialitățile și specializările sale, depind de capacitatea actorilor procesului de învățământ de a opera la standarde de excelență națională și internațională.

În acest sens, credem că se impun o serie de acțiuni, care au menirea să sporească calitatea serviciilor educaționale, dar și să crească atractivitatea USARB pentru potențialii beneficiari ai acestor servicii:

- implementarea efectivă a conceptului de „educație centrată pe student”, având ca finalitate formarea personalităților multilateral dezvoltate, în spiritul valorilor naționale și europene, active și responsabile, cu abilități de leadership;
- îmbunătățirea procesului de predare – învățare și evaluare academică la nivel licență, masterat, doctorat;

- modernizarea planurilor de studii la specialitățile/specializările facultăților și racordarea acestora la cerințele pieții muncii;
- legalizarea planurilor de studii în conformitate cu prevederile legislației în vigoare;
- actualizarea curriculei unităților de curs în conformitate cu noile tendințe în domeniile respective, dar și în conformitate cu exigențele pieții muncii;
- plasarea pe site-ul USARB a curriculei la unitățile de curs prevăzute în planurile de studii la toate specialitățile/specializările;
- elaborarea și publicarea materialelor didactice la unitățile de curs prevăzute în planurile de studii;
- motivarea personalului didactic în scopul orientării spre excelență în procesul de învățământ;
- asigurarea mobilităților academice și a stagiilor de perfecționare de către cadrele didactice universitare;
- realizarea efectivă de către cadrele didactice a consultațiilor incluse în norma didactică la unitățile de curs ai căror titulari sunt;
- recrutarea și promovarea personalului didactic în conformitate cu actele normative în vigoare și numai în bază de concurs;
- creșterea numărului personalului didactic cu grade și titluri științifice și științifico-didactice;
- antrenarea în procesul didactic a specialiștilor practicieni din diverse domenii din țară și de peste hotare;
- identificarea și promovarea celor mai bune metode de predare, folosind cercetările proprii privind pedagogia universitară și experiența acumulată în alte universități din țară și din străinătate;
- inițierea programelor de promovare a metodelor interactive de predare în învățământul superior, pentru a evita predarea pasivă;
- asigurarea condițiilor promovării orelor de laborator și a practicii de către studenții universității;
- asigurarea efectivă a procesului de selectare de către studenți a unităților de curs la liberă alegere, opționale sau facultative, astfel încât să existe posibilitatea pregătirii complementare și multilaterale a acestora;
- identificarea și implementarea celor mai moderne metode de evaluare curentă și finală a cunoștințelor studenților, care ar exclude factorul subiectiv, dar și fenomenele negative în cadrul acestor procese;
- facilitarea aderării studenților la diferite organizații studentești(e.g. AISEC, ELSA);
- încurajarea, promovarea și susținerea mobilităților studentești în străinătate prin bursele de studii oferite în cadrul programelor europene;
- susținerea organizării manifestațiilor științifice, culturale și sportive studentești;
- întărirea rolului educației fizice și sportului în rândul studenților și angajaților USARB ca activitate complementară de formare și dezvoltare personală și de grup;
- înființarea unei baze de date privind absolvenții universității;
- antrenarea absolvenților universității în acțiunile și activitățile de promovare a facultăților, de organizare a manifestațiilor științifice, de realizare a procesului didactic, a practicii, de angajare în câmpul muncii etc.;
- antrenarea studenților în elaborarea materialelor științifice și publicarea acestora;

- internaționalizarea studiilor în cadrul USARB;
- înființarea studiilor în cotutelă la nivel licență, masterat și doctorat cu Universitatea „Al.I.Cuza” din Iași, dar și cu alte instituții de învățământ superior, din țară sau de peste hotare, cu care USARB este în consorții sau, înființarea unor asemenea consorții, în conformitate cu prevederile Cartei și a legislației în vigoare.

II. Cercetarea științifică

Dacă analizăm topurile internaționale ale instituțiilor superioare de învățământ, vom constata că unul din criteriile care face diferența dintre universități este cel al capacității de cercetare științifică, pe plan intern, dar mai ales pe plan extern, internațional. La fel, diferența dintre cadrele didactice se face prin rezultatele cercetărilor științifice ale acestora, participarea lor la forurile științifice naționale și internaționale, prezența în diferite echipe de cercetare, publicarea monografiilor, studiilor, articolelor științifice, brevetarea invențiilor, aplicarea în economie a rezultatelor cercetărilor etc.

Prin rezultatele cercetărilor științifice crește calitatea procesului de învățământ, dar aceasta poate aduce venituri suplimentare cercetătorilor și chiar instituției. Cadrele didactice ale Universității, prin rezultatele activității de cercetare, contribuie la dezvoltarea societății contemporane, la îmbogățirea doctrinei autohtone în diverse domenii, la perfecționarea legislației în vigoare, la adoptarea de reglementări conforme cu standardele europene etc.

În acest sens, în cadrul USARB se impun a fi luate unele măsuri, care ar spori vizibilitatea rezultatelor activității de cercetare științifică:

- constituirea Consiliului Științific al USARB și alegerea președintelui acestuia;
- înființarea de școli doctorale în cadrul USARB pe domenii (unica Școală Doctorală autorizată în prezent este cea de la Facultatea de Litere);
- sporirea numărului conducătorilor de doctorat prin procedura de abilitare a profesorilor cu acest drept în cadrul școlilor doctorale de la USARB, dar și din alte instituții;
- obținerea acreditării unor noi domenii de cercetare științifică în cadrul facultăților și obținerea reacreditării domeniilor de cercetare existente;
- consolidarea centrelor și a laboratoarelor de cercetare existente în universitate și dotarea tehnică corespunzătoare a acestora;
- încurajarea, recunoașterea și stimularea cercetării științifice fundamentale, finalizată prin articole, monografii, comunicări la foruri științifice naționale și internaționale;
- sporirea numărului articolelor științifice publicate în revistele științifice indexate în diferite baze de date;
- acreditarea revistelor științifice neacreditate;
- înființarea și acreditarea revistelor științifice la domeniile în care acestea nu există;
- participarea titularilor universității la manifestări științifice de prestigiu din țară și străinătate;
- evaluarea activității de cercetare în cadrul proiectelor instituționale de cercetare și evaluarea impactului didactic, științific și economic pe care l-au produs pentru instituție proiectele respective;
- menținerea și dezvoltarea parteneriatelor în domeniul cercetării cu facultățile, catedrele, laboratoarele, centrele de cercetare atât din țară cât și din străinătate;
- înființarea, în cadrul laboratoarelor științifice, a unor colective de elaborare a

proiectelor de cercetare științifică (axarea activității acestora pe elaborarea și implementarea proiectelor de cercetare cu finanțare de la bugetul de stat sau cu finanțare externă, inclusiv prin antrenarea studenților și masteranzilor în această activitate);

- sporirea ponderii activităților de cercetare științifică în cuantificare la stabilirea sporului de performanță ale cadrelor didactice titulare;
- obținerea autorizării funcționării unor masterate de cercetare;
- organizarea în comun cu partenerii din țară și străinătate a manifestărilor științifice, materialele urmând a fi publicate în volume tematice;
- îmbunătățirea activităților desfășurate în cadrul cercurilor științifice studențești, elaborarea în comun cu studenții specialităților/specializărilor facultăților a publicațiilor științifice;
- asigurarea integrității în domeniul cercetărilor științifice, adică a publicațiilor elaborate de către cadrele didactice și studenții USARB;
- participarea cadrelor didactice ale universității în comitetele științifice ale diferitor manifestații științifice, în colegiile de redacție ale revistelor de specialitate etc.
- sprijinirea doctoranzilor Universității în vederea elaborării și susținerii publice a tezelor de doctorat;
- utilizarea la maxim a potențialului și implicarea lucrătorilor Bibliotecii Științifice în activitatea de cercetare;
- dezvoltarea cercetărilor privind metodica predării în învățământul superior, pe ramuri de știință existente în Universitate;
- condiționarea burselor de cercetare prin realizarea științifică concretă.

III. Cooperarea națională și internațională

În USARB, în ultimii ani, s-a făcut mult în domeniul cooperării naționale și internaționale și trebuie apreciate eforturile persoanelor care au gestionat această direcție. În opinia noastră, ar trebui întreprinse și alte acțiuni care ar spori vizibilitatea Universității pe plan național și internațional și care, ne-ar plasa în topul instituțiilor de învățământ superior din țară:

- promovarea și poziționarea universității în topul instituțiilor de prestigiu din spațiul românesc și european;
- extinderea parteneriatelor cu universitățile de prestigiu din străinătate și organizarea studiilor în cotutelă la nivel licență, masterat, doctorat;
- participarea cadrelor didactice și a studenților la programe de mobilitate în străinătate;
- implicarea managerilor de diferite niveluri și a profesorilor în proiectele internaționale;
- internaționalizarea studiilor prin atragerea studenților din afara țării la USARB;
- susținerea financiară a participării cadrelor didactice și a studenților la activitățile organizate de către universitățile partenere din țară și străinătate;
- invitarea profesorilor din instituțiile partenere pentru a ține cursuri în cadrul USARB;
- organizarea manifestațiilor științifice, culturale, sportive în parteneriat cu instituțiile din țară și din străinătate;
- acordarea titlurilor onorifice ale USARB personalităților marcante din diferite domenii.

IV. Infrastructura educațională

Baza tehnico-materială reprezintă una din componentele de susținere și de succes al managementului universitar. Or, procesul de învățământ și de cercetare necesită condiții materiale adecvate.

La fel, condițiile de abitație în căminele studențești trebuie să corespundă standardelor actuale. Asigurarea cu servicii calitative de alimentație a membrilor comunității universitare este o problemă care necesită o abordare aparte.

În acest sens, în perioada mandatului ne propunem să realizăm următoarele:

- sprijinirea Bibliotecii Științifice în procesul de achiziționare a publicațiilor și altor documente din țară și din străinătate;
- încheierea contractelor de colaborare cu editurile din țară și din străinătate în vederea obținerii lucrărilor de specialitate și a revistelor noi apărute;
- reamenajarea și dezvoltarea spațiului didactic al Universității (în USARB există doar două amfiteatre (sala 224 și sala 463));
- dotarea cu mobilier în concordanță cu cerințele învățământului superior din sec. XXI și renunțarea la clasicele bănci tip „școală generală” cu care sunt dotate blocurile de studii;
- amenajarea grupurilor sanitare din blocurile de studii și cămine;
- dotarea spațiilor de studii cu tehnologie didactică în concordanță cu sistemul de învățământ participativ;
- crearea și amenajarea adecvată a spațiilor administrative pentru cadrele didactice de la fiecare subdiviziune universitară;
- efectuarea lucrărilor de izolare termică a blocurilor de studii apelând la proiectele Fondului pentru Eficiență Energetică din RM;
- înlocuirea geamurilor existente în blocurile de studii cu geamuri termopan apelând la aceleași surse;
- repararea și modernizarea căminelor universitare prin proiecte de parteneriat public-privat;
- construcția unui teren sportiv în campusul universitar;
- construcția „Casei Universitarilor” pentru profesorii invitați ai USARB;
- inventarierea tuturor proprietăților USARB, evaluarea acestora și includerea efectivă în circuitul economic;
- definitivarea statutului juridic al căminelor USARB situate pe strada Decebal din mun.Bălți;
- evaluarea stării blocurilor noi de studii și luarea unei decizii asupra modului de valorificare a acestora;
- evaluarea sistemului de aprovizionare cu apă și canalizare a campusului universitar, a blocurilor de studii și determinarea posibilităților tehnice de excludere a pierderilor de apă;
- evaluarea sistemului de aprovizionare cu energie termică, apelarea la formele alternative de încălzire apelând la proiectele Fondului pentru Eficiență Energetică din RM.

V. Managementul universitar

În conformitate cu prevederile Cartei universitare, sistemul de management în cadrul

USARB trebuie să asigure consistența și eficiența proceselor decizionale, având la bază politica antreprenorială orientată spre necesitățile comunității academice și a beneficiarilor serviciilor prestate de către Universitate. Optimizarea managementului resurselor umane în vederea obținerii excelenței în educație, formare și cercetare este o condiție inerentă a existenței și dezvoltării Universității. În acest sens, în opinia noastră, se impune:

- realizarea unei structuri optime de personal pentru catedrele de specialitate și revizuirea unor hotărâri ale Senatului care au avut ca finalitate comasarea acestor subdiviziuni;
- revizuirea unor hotărâri ale Senatului care au avut ca finalitate comasarea facultăților;
- asigurarea autonomiei efective a subdiviziunilor Universității;
- asigurarea transparenței și comunicării în procesul decizional în cadrul facultăților și a universității, în general;
- dezvoltarea managementului participativ la toate nivelurile;
- antrenarea efectivă a studenților în procesul de luare a deciziilor de diferit nivel în facultăți (repartizarea burselor de studii și sociale, obținerea mobilităților academice, repartizarea căminelor etc.);
- elaborarea unui set de acte normative interne care ar reglementa activitățile manageriale, respectând legislația în vigoare;
- evaluarea tuturor actelor normative elaborate și aprobate de către Senatul USARB în perioada 2010-2015 și verificarea acestora la capitolul corespunderii cu legislația în vigoare în domeniu din Republica Moldova;
- elaborarea unui regulament cu privire la procedura de inițiere, elaborare, aprobare, publicare, evidență și păstrare a tuturor deciziilor și actelor aprobate de către Senatul Universitar;
- implementarea procedurilor de verificare a îndeplinirii deciziilor luate la toate nivelurile în cadrul USARB;
- implementarea procedurii de evaluarea managementului la toate nivelurile și în toate structurile din cadrul USARB;
- îmbunătățirea procedurii de evaluare individuală a cadrelor didactice;
- implementarea evaluării pe catedre, facultăți, departamente;
- îmbunătățirea circuitului documentelor în cadrul USARB;
- reconceptualizarea sistemului de evidență a reușitei studenților și îmbunătățirea sistemului actual;
- reconceptualizarea modului de stabilire și distribuire a normei didactice profesorilor universității;
- analiza contractelor de locațiune încheiate de către USARB și verificarea acestora la capitolul corespunderii cu legislația în vigoare dar și cu interesele financiare ale Universității;
- asigurarea transparenței modului de stabilire și executare a bugetului USARB;
- asigurarea transparenței modului de stabilire a retribuției muncii și a stimulării financiare a salariaților USARB;
- dezvoltarea unor politici care ar asigura creșterea calității vieții angajaților USARB.
- identificarea unor noi surse de finanțare internă și externă;
- elaborarea unor strategii care ar asigura creșterea numărului studenților din țară dar și din străinătate;

- organizarea unor activități de marketing în zona de Nord și Centru cu potențial de recrutare a beneficiarilor serviciilor USARB.

VI. Parteneriatul cu mediul economic, social, cultural și mass-media

Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți trebuie să contribuie efectiv la dezvoltarea locală, regională și națională din punct de vedere social, economic, cultural, politic etc. Acest deziderat se poate realiza printr-o implicare puternică în activitățile sociale, economice, culturale etc. susținând dezvoltarea unei culturi a acțiunii bazată pe cunoașterea sistematică și inovatoare, a atitudinii proactive și participative, a dezvoltării personale etc. USARB este și va fi deschisă interacțiunii cu mediul academic, economic, social și cultural la nivel local, național și internațional. În acest sens se impune:

- participarea USARB la târgurile de oferte educaționale;
- organizarea în cadrul USARB pentru absolvenți a târgurilor locurilor de muncă;
- organizarea studiilor de perfecționare profesională pentru specialiștii din organele administrației publice locale din zona de Nord a țării;
- înființarea studiilor de scurtă durată la domeniile neprevăzute de specialitățile și specializările existente, dar necesare agenților economici din această zonă a țării;
- colaborarea cu instituțiile de învățământ pentru a promova universitatea și studiile superioare;
- colaborarea mai strânsă cu instituțiile publice sau private din diferite domenii și cu agenții economici, pentru a cunoaște care sunt necesitățile pieții muncii și a ajusta formarea profesională la aceste cerințe;
- inițierea unor parteneriate cu agenții economici privați în vederea valorificării eficiente a patrimoniului USARB;
- organizarea manifestațiilor științifice, culturale, sportive în parteneriat cu administrația publică locală;
- promovarea vizibilității USARB prin mijloacele mass-media și prin dezvoltarea mijloacelor mass-media proprii.

Aceste obiective, pe care le-am propus spre discuție comunității academice, dar și altele, vor putea fi realizate doar dacă colectivul Universității se va uni în jurul ideii de a asigura dezvoltarea în bine a stării de lucruri în cadrul USARB, în vederea promovării și poziționării acesteia în grupul instituțiilor de învățământ superior de prestigiu din acest spațiu.

01.10.2015

**Veaceslav Pînzari,
conf.univ., dr.**